

Lausunto

24.02.2017

52/010/2016

Lausunto on jätetty lausuntopalvelu.fi-sivustolla

Ehdotus uudeksi valtioneuvoston asetukseksi nuorisotyöstä ja -politiikasta

Luku 1 VALTION NUORISOTYÖ JA -POLITIIKKA

3 § Valtion nuorisoneuvosto

Esitetään lisättäväksi valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset asetuksen muistiolounnoksen kirjaukseen: "Valtioneuvosto kutsuisi nuorisoneuvoston jäsenet kuultuaan nuorisotoimialan tahoja. Näitä tahoja olisivat esimerkiksi Kuntaliitto, valtakunnalliset nuorisoalan järjestöt, (uusi: valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset), nuorisotutkimus ja seurakunnat."

4 § Arviointi- ja avustustoimikunta

Esitetään lisättäväksi valtakunnalliset nuorisoalan osaamiskeskukset asetuksen muistiolounnoksen kirjaukseen edellistä pykälää vastaavasti kohtaan: "Valtioneuvosto kutsuisi toimikunnan jäsenet kuultuaan nuorisotoimialalla toimivia tahoja, jotka ovat samoja kuin edellä 3 pykälän 2 momentin perusteluissa mainitut (esitetään lisättäväksi osaamiskeskukset kuten ed. pykälässä)"

Luku 2 VALTION RAHOITUS

11 § Nuorten työpajatoiminnan valtionavustuskelpoisuuden hyväksyminen

Lisäksi nuorten työpajatoiminnan valtionavustuskelpoisuuden hyväksymisen edellytyksenä on, että

- 1) toiminta on suunnattu nuorille
- 2) toiminta on tavoitteellista, kasvatuksellista, nuorta osallistavaa, merkittävää ja taloudellista
- 4) nuorten työpajalla on valmennusosaamista omaava henkilöstö

12 § Valtionavustuksen myöntäminen nuorten työpajatoimintaan

Nuorten työpajatoiminnan laatua ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta arvioitaessa otetaan

huomioon työpajan:

4) henkilöstön valmennusosaaminen

PERUSTELUT EHDOTETUILLE MUUTOKSILLE TAI MUUT MAHDOLLISET KOMMENTIT

Kirjoita perustelut muutoksille tai muille kommenteille tähän kohtaan.
 2 § Valtakunnallinen nuorisotyön ja -politiikan ohjelma olisi hyvä olla samanaikaisesti asetuksen kanssa nähtävillä, jolloin olisi helpompi ottaa kantaa kokonaisuutena nuorisoalan valtakunnallisten osaamiskeskuksien säätelyyn sekä tehtäviin.

3 § Valtion nuorisoneuvosto ja 4 § arviointi- ja avustustoimikunta:

Nuorisoalan valtakunnallisilla osaamiskeskuksilla on valtakunnallista asiantuntemusta ja osaamisesta nuorisotyöstä, nuorisopolitiikasta ja nuorisotoiminnasta ja toiminnan valtakunnallisen luonteen johdosta keskuksset tuntevat myös oman toimialan alueellisia ja paikallisia erityispiirteitä ja tarpeita.

7 § Valtakunnallisen nuorisoalan osaamiskeskuksen valtionapukelpoisuuden hyväksyminen ja 8 § Valtionavustuksen myöntäminen valtakunnalliselle nuorisoalan osaamiskeskukselle:

Asetuksessa ei huomioida sitä, onko osaamiskeskustoiminta kokonaan ko. toimijan toimintaa vai osa sitä, vai voiko se olla molempia. Tarkkaa ohjeistusta tarvitaan hakuvaiheessa siitä, miten esimerkiksi järjestön sellaista toimintaa, joka ei vastaa osaamiskeksille annettuihin tehtäviin, kuten edunvalvonta, arvioidaan osana osaamiskeskustoimintaa- ja rahoitusta tai sen rinnalla.

11 § Nuorten työpajatoiminnan valtionavustuskelpoisuuden hyväksyminen:

1) Kirjaus toiminnan suuntaamisesta pääosin suunnattu nuorille on saanut huolestuneita kommentteja kentältä. Nuorten määrä työpajoilla vaihtelee vuoden aikana ja määrän pitäminen aikuisten osuutta suurempana on haasteellista erityisesti pienten kuntien työpajoilla, koska pienissä kunnissa nuoria on muutenkin vähän, ja työpajasta riippumattomista syistä kunta voi ohjata työpajalle paikallisesta tilanteesta riippuen enemmän aikuisia suhteessa nuorten määrään. Myös suurilla työpajoilla, kuten säätiöiden ylläpitämissä työpajoissa, nuorten määrä

ei välttämättä ole aikuisia suurempi vaikka nuorten määrä muuten voi olla merkittävä, jopa useita satoja. Nuorten työpajatoiminnan ylläpitäjät pystyvät muilla tavoin osoittamaan nuorten työpajatoiminnan olevan eriytettyä muusta toiminnasta.

2) Lisäykset työpajatoiminnan kasvatuksellisesta ja nuorta osallistavasta luonteesta kuvaavat työpajatoiminnan sosiaalisen vahvistamisen tavoitteita ja toiminnan luonnetta konkreettisemmalla tasolla.

4) Kirjaus henkilöstön riittävästä osaamisesta on nykyisessä muodossaan jokseenkin tulkinnanvarainen. Henkilöstön osaamisen kriteereissä valmennusosaamisella- ja kokemuksella on tietyn tutkinnon ohella merkittävä painoarvo.

Yleisesti osa asetuksen kirjauksista on yhdistyksen näkemyksen mukaan tulkinnanvaraisia ja sellaisia termejä kuin "palvelukyky, pääosin, riittävä, merkittävä" jne tulisi täsmentää tai muotoilla toisin. Lisäksi työpajoilla kaivataan kriteerejä ja ohjeistusta esimerkiksi palautteen keräämiseen ja asianmukaisille tiloille ja varustukselle, ja tietoa siitä kuka vastaa tilojen tarkistamisesta.

Asetuksen 11 §:ään on kirjattu, että työpajatoiminnan laatua ja vaikuttavuutta arvioitaessa otetaan huomioon, miten nuorten mahdollisuudet sijoittua koulutukseen, työhön tai muuhun tarvitsemaansa palveluun työpajajakson jälkeen ovat parantuneet. Toiminnan vaikuttavuuden arviointi työpajalta tapahtuvien sijoittumisten perusteella on todettu yleisesti haasteelliseksi. Työpajalle tulevat valmentautujat ovat yhä haasteellisemmassa tilanteessa ja näiden valmentautujien kohdalla odotus työelämään tai koulutukseen sijoittumisesta on usein epärealistinen. Työpajoista riippumattomista syistä pajajaksoit ovat lyhentyneet ja toimintaan ohjautuminen on hidastunut, koska lähettävien tahojen resursseja on karsittu merkittävästi viime vuosina (TE-palvelut, päihde- ja mielenterveyspalvelut). Yhdistyksen jäsenistöstä kyseiseen kirjaukseen saatujen kommenttien mukaan etenkin odotus sijoittumislukujen parantumisesta vuosittain, on epärealistinen. Kuitenkin työpaja voi osoittaa toiminnan laadullisen vaikuttavuuden mittareilla (esim. Sovari-mittari), että valmentautujan tilanne ja valmiudet ovat muutoin parantuneet työpajajakson aikana.